

EĞİTİMDE DEPREM / DEPREMDE EĞİTİM

6 ŞUBAT KAHRAMANMARAŞ MERKEZLİ DEPREM SONRASI EĞİTİMİN DURUMU

Eğitimiş

DEPREM BÖLGELERİNDE EĞİTİMİN KENDİSİ DEĞİL REKLAMI VAR

6 Şubat ve sonrasında gerçekleşen, rant odaklı ve denetimsiz yapılaşma yüzünden resmi rakamlara göre bile 50 binin üzerinde yurttaşımızın canını alan depremlerin ardından 11 ilimizde hayat hâlâ normale dönememekte ve bu illerdeki eğitim sağlıklı, düzenli ve homojen biçimde sürdürülememektedir.

Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer’in toz pembe söylemleri ile sahadaki gerçekler taban tabana çelişmekte, 2023’ün Türkiye’sinde milyonlarca öğrenci ilk depremden bu yana 68 gün geçmesine rağmen eğitim hakkına kavuşturulmamaktadır.

02

Eğitim-iş olarak depremin sonrasında yaptığımız açıklamalarda, eğitimin sadece eğitim olmadığını, çocuk ve gençlerin hayatının nispi olarak da olsa normale dönmesinin, onların biraz da olsa sosyalleşerek rehabilite olmasının aracı olduğunu vurgulamış; ne yapılması gerektiğini maddeler halinde sıralamıştık.

Bugün MEB’in deprem bölgelerinde övündüğü tablo ise adeta yapılacaklar listesinin tezatını temsil etmektedir.

Depremin vurduğu illerden aldığımız bilgi ve gözlemler, gerçeği tüm çıplaklığıyla ortaya koymaktadır. Deprem bölgesindeki eğitim faaliyetlerine ilişkin toz pembe bir tablo çizdiği son konuşmasını “Eğitim varsa umut var” sözleriyle bitiren Bakan Özer’e “Bu tablonun neresinde eğitim var?” diye sormak boynumuzun borcudur.

ÖĞRETMENLERİN YAŞADIĞI SIKINTILAR

- 11 ile giden öğretmenlerin yaşadığı sıkıntılar daha varır varmaz başlamaktadır. Çoğu yerde öğretmenleri karşılayan, kalacakları yere götüren, okulların yerini ve durumunu anlatan bir yetkili olmamıştır. Bunun nedeni oradaki eğitim yöneticilerinin de aynı zamanda birer depremzede olmaktan dolayı yaşadığı daha vahim gündelik uğraşlardır. Fakat kuşkusuz bu durum, MEB'in çok önceden düşünüp çözmesi gereken bir durumdur.
- Normalde böyle olağanüstü bir durumda görev yapan öğretmenlere ek dersin iki katı ücret verilirken, bu illere gönüllü olarak giden öğretmenlere hiçbir ücret ödenmemektedir. Bölgeye gönüllü olarak giden öğretmenlerin birçoğuna MEB tarafından yolluk ve harcırah dahi verilmemiştir. Depremin eğitimde açtığı yaraları sarmak için kendinden fedakarca gönüllü olan öğretmenlere dair hiçbir teşvikin de söz konusu olmaması, gönüllü öğretmen sayısının yetersiz düzeyde kalmasına yol açmıştır.
- Buralarda eğitim yöneticileri de depremzede olduğu için öğretmenler eğitimin planlamasını da kendileri yapmak durumunda kalmaktadır. Birçok okulda müdür ve müdür yardımcılarına ulaşmak dahi mümkün olmamış, en basit ihtiyaçlar dahi öğretmenlerin inisiyatifıyla çözülmeye çalışılmıştır.

- Yemek dağıtma çadırlarında sıraya girerek yemek yemeye çalışan öğretmenlerin okulların kantinlerinden yemek ve içecek ihtiyacını çözmesi de kantinlerin büyük çoğunluğunun kapalı olması, açık olanların bazılarında ise mallarını karaborsa hale getirip fahiş fiyatlarla satması nedeniyle imkansızlaşmıştır.
- Bölgeye gönüllü olarak ya da geçici görevle giden öğretmenlerin konaklama ihtiyaçları da baştan savma biçimde çözülmektedir. Pansiyonlarda ağırlanan öğretmenlerin birçoğu yorgan, yastık, çarşaf dahi bulamadığını; bazıları konakladığı yerde priz dahi bulamadığını iletmiştir. Bu illerde görev yaparken tekrar tekrar depremlerle sarsılan öğretmenlerden bazıları kaldığı pansiyon binaları güvenli olmadığını için ulaşabildikleri yetkililerden çadır talep etse de, “çadır yok” yanıtı almıştır.
- Özellikle çadır ve konteynirlardaki materyal sayısının yetersizliğine ilişkin muhatap bulamayan öğretmenler anlık çözümlerle eğitim vermeye çalışmaktadır. Yeri geldiğinde katlanan masalardan yazı tahtası, kuru meyve sandıklarından öğrencilerine oturak yapan öğretmenlerin, talep ettiği materyallerin birçoğunun depolarda olduğu söylense de o araçların depodan nasıl ve kimlerin talimatıyla getirileceği bilinmemektedir. Yani koordinasyon anlamında tam olarak bir kaos vardır.

**Yetersiz kadro ve yetersiz derslik.
Öğretmen olmadığından sınıflar birleştirilerek
ders işlenmek zorunda kalınmaktadır.**

05

**Geçici eğitim alanları
çocukların sağlığını tehdit etmemeli.
Öğretmenler bu konuda desteklenmelidir.**

ÖĞRENCİLERİN YAŞADIĞI SIKINTILAR

- Öğrencilerin düzgün eğitim görememesinin başlıca nedenlerinden biri öğretmen sayısının yetersiz olmasıdır. Öğretmen sayısının yetersizliği nedeniyle öğretmenler sınıfları birleştirerek ders işlemek zoruna kalmaktadır. Örneğin bir bölgede 3 okul birleştirilip okul bahçesine 1 tane veya 2-3 adet konteyner sınıf konulmuş ve 9,10,11,12. Sınıflardan gelen öğrenciler öğretmen sayısı ve çadır sınıf sayısı yeterli olmadığından 9. sınıfla 10.sınıf, 11.sınıfla 12. sınıf birleştirilerek ders işlenmek zorunda kalmaktadır. Yetersiz kadro ve yetersiz derslik yüzünden YKS'ye hazırlanan 12. sınıflara eşit ağırlık, sayısal, sözel ayrımı da yapılamamaktadır. Dil bölümünü seçen öğrencilere eğitim verecek branş öğretmeni hiç yok denecek kadar azdır. Öğrencilerin mağduriyetleri alanlarına göre değişmektedir.

06

- Bakan Özer'in "deprem bölgesinde 8 ve 12'nci sınıflar için 3 bin 205 Destekleme ve Yetiştirme Kurslarında (DYK) 129 bini aşkın öğrenciye eğitim veriyoruz" sözleri de gerçeğin sadece küçük bir kısmıdır. Bölgeye gönüllü giden öğretmen sayısı az olduğu için öğrenciler alanlarında ders görememektedir, (sayısal, sözel, dil, eşit ağırlık) ders işleyememektedir. Her branştan öğretmen bulunmadığı için bir çadırdaki eğitim gören öğrencilerle şehrin başka bir yerindeki çadırdaki eğitim gören öğrencilerin gördüğü dersler farklılaşmaktadır. Bir çadırdaki öğrenciler haftada 2 saat biyoloji dersi görürken, başka bir çadırdaki 68 gündür biyoloji öğretmeni dahi görememektedir. Aslında MEB, öğrencilerin bu okullara gelip gelmediğini bile bilememektedir çünkü öğrencileri arayıp "okula gelin" diyen yöneticiler bile yoktur. Devam zorunluluğu da olmadığı için, buralardaki eğitim müthiş bir kaos ve belirsizlikle yürütülmektedir.

- Afet sonrası eğitimi için okulların bahçesine çadır/konteynır kurmayı yeterli sayan MEB, öğrencilerin ve öğretmenlerin bu çadır okullara nasıl ulaşacağına yeteri kadar kafa yormamıştır. Şehrin başka bir ucundaki çadırda kalan öğrencinin kendi okulunun bahçesine

yapılmaya çalışılan eğitime katılmasının güçlüğü hesap edilmemiştir. Ulaşım en temel sorunlardan biri haline gelmiştir. Bakan “bu bölgelerde taşımali eğitime geçtik” diye övünse de bunun yapılabildiği yerlerde öğrencilerden gelen genel şikayet de servis araçlarının kendilerini 1 dakika bile beklememesidir. Evleri yerle bir olan, hayatları güçleşen öğrencilerden belli ki kusursuz bir dakiklik beklenmektedir. Bu ve benzeri sebeplerle, sahada yaptığımız gözleme göre; 11 ilde her 100 öğrenciden ancak 20-25’i çadırlardaki eğitime katılabilmekte, bu da düzenli bir şekilde sürdürülememektedir. Resmi rakamlara göre depremin vurduğu 11 ilin 10’unda 3 milyon 250 bin öğrenci bulunmaktadır. MEB’in Mart sonu yaptığı açıklamaya göre, 252 bin 829 öğrenci başka illere nakil hakkını kullanmıştır. Bu rakamı baz alıp, çadır ve konteynırlardaki eğitime katılma oranını bunun üzerinden hesaplırsak 2 milyon 400 bin civarında öğrencinin eğitim almadığı ortaya çıkmaktadır. Herkesin hep bir ağızdan sorması gereken soru: **“Bu öğrenciler nerede?”** sorusudur. Bu sorunun cevabı olarak tarikatlarla ilgili duyumların gelmesi de endişelerimizi körüklemektedir.

- Mehmetçik’in kurduğu çadırlar hariç hiçbir “eğitim çadırında” elektrik bulunmaması, birçok çadırın su baskınına açık durumda olması da öğrencilerin eğitimini güçleştirmektedir. Öyle ki bu çadırların birçoğunda kapalı havalarda çadırın içi tamamen karanlık olduğu için dersler sadece sözlü anlatımla geçmektedir.

- Okulların bahçelerine koyulan çadır ya da konteynırlar yetersiz kalmaktadır. Odalara ayrılmamış bu alanlarda aynı anda farklı sınıf öğrencilerine ders vermeye çalışan öğretmenler çoğu yerde çareyi öğrencileri sınıflarına göre arka-orta-ön sıralara oturtmakta ve her birine ders anlatmaya çalışmakta bulmaktadır. Bazı yerlerde çadırların hacmi yetersiz kalmış ve öğrenciler çadırlara sığamamıştır.
- Öğrencilerin kaynak kitap eksiği had safhadadır. Özellikle derslerinde iyi durumda olan öğrenciler için ellerindeki kısıtlı kaynaklar artık faydasızdır. Üniversiteye hazırlanan öğrencilerin elinde yeteri kadar test de yoktur. Bölgeye giderken yanlarında test kitapları götüren öğretmenler kendi fedakarlıklarıyla bu açığı kapatmaya çalışmaktadır.
- Kırtasiye yardımlarında da durum benzerdir. Dağıtım ilk yapıldığında ailesi kalacak yer bulma telaşından dolayı yardımlardan yararlanamayan öğrenciler, sonrasında temin edememektedir. Depolarda kırtasiye malzemesi ve kaynak kitap olduğu söylense de yine bu malzemelerin kimin talimatıyla nasıl getirilip dağıtılacağı bilinmemektedir.
- Öğlen yemeği de birçok yerde sorundur. Çadır kentlerin yakınında olmayan okullarda/konteynırlarda öğlen yemeği verilmemektedir. Okulların büyük çoğunluğunda kantinlerin kapalı olması, açık olanlarda da fiyatların karaborsa düzenine göre keyfi belirlenmesi nedeniyle öğrencilerin beslenmesi büyük bir sorun haline gelmiştir.

DEPREM BÖLGESİNDE

MEB'E AİT TOPLAM BİNA SAYISI: **20 BİN 868**

YIKILAN BİNA SAYISI: **24**

AĞIR HASARLI BİNA SAYISI: **83**

09

CUMHURBAŞKANLIĞI STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI'NA GÖRE;
12 BİN BİNA HALA TETKİK EDİLEMİYŞ.

JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI'NA GÖRE;
OKULLARIMIZIN **%8.5'** OLUŞTURAN **4159'U** YÜKSEK RİSK DEĞERLERİ İLE
KARŞILAŞMA OLASILIĞI BULUNAN ALANLAR ÜZERİNE İNŞA EDİLMİŞ.

- DYK gönüllü öğretmen görevlendirmelerinin 5 günlük yapılması da ayrı bir problem doğurmaktadır. 5 günlük süre içerisinde sınıflar bazında konular ve kazanımlar yarım kalmakta, öğretmen sayısının yetersizliği ve her branştan öğretmenin bulunmaması da Bakan Özer'in öğrencilerimiz her konuyu ve her kazanımı eksiz alabilecek ifadesini havada bırakmaktadır. Çünkü öğrenciler her dersten haftada 1 veya 2 saat ders görmekte veya o hafta o branştan gönüllü öğretmen bulunamadığından hiç ders görememektedir.
- Ayrıca 4 ilde (Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş, Malatya) üniversite sınavının yapılmayacağı ÖSYM tarafından duyurulduğundan beri YKS'ye girecek öğrencilerin sınava girmek için tercih yaptığı illere nasıl gideceği, ulaşım ücretini nasıl temin edeceği hususu hiç düşünülmemiştir. Bu konuda herhangi bir açıklamanın yapılmaması, öğrencilerin ve velilerin sırtına maddi ve manevi yeni bir sıkıntı yüklemiştir.
- Öğrencilerin sıkıntılarından birisi de MEB'in doymak bilmez reklam seviciliğidir. Birçok yerde dersin ortasında sınıfa "Bakan gelecek" ya da "Dron ile görüntü çekilecek. Buradan hep birlikte çıkacak ve gülerek poz vereceksiniz" diye duyuru yapılmış/yapılmaktadır. Depremde yakınlarını kaybeden öğrencileri, düzenli olarak PR çalışmalarına figüran yapılması, öğretmenleri de bezdirmiştir. Öyle ki fotoğraf ve videolar kalabalık görünün diye Bakan'ın ziyaret ettiği bir okuldaki hizmetli "Sen de 2 yıllık okul mezunusun nasılsa" denerek yöneticiler tarafından derse sokulduğu bilinmektedir. Özellikle bu durumdan rahatsız olan üniversiteye hazırlık öğrencilerinin birçoğu, eğitimini aksatır hale gelmiştir.

DERHAL ATILMASI GEREKEN ADIMLAR

Yukarıda yansıttığımız rezil tabloyu biraz olsun iyileştirmek için Milli Eğitim Bakanlığı, reklam ve makyaj çalışmalarına ara verip acil olarak şu adımları atmalıdır:

- 11 ildeki eğitimin en büyük sorunu öğretmen yetersizliği olduğu için;
- Bu bölgedeki öğretmen açığının rakamsal olarak ne olduğu bilimsel yöntemlerle tespit edilip, bu açığı kapatmak için bir ordu gibi yıldan yıla çığ gibi büyütülen ataması yapılmayan öğretmenleri atama yöntemine gidilmelidir.
- Başka illerdeki norm fazlası öğretmenlere bu 11 il için görevlendirme kabul ederlerse mümkün olan en yüksek sayıda ek ders ücreti yatacağı söylenmeli, bir cazibe yaratılmalıdır.
- MEB'in görevi öğretmenlerin fedakarlığı, cefakarlığı üzerinden puan toplamaya çalışmak değil, öğretmenin de öğrencinin de cefa çekmemesini sağlamaktır. O yüzden gönüllü öğretmenlerin vicdanını kullanarak emek sömürmeyi değil, bölgeyi eğitimciler için makbul kılmaya uğraşmak, özen-dirici unsurlar yaratmak Bakanlığın görevidir. Bu işe 11 ilde görev yapan ve yapacak öğretmenlere maaşlarının 1.5 katını ödeme kararı almakla başlanabilir.
- Bölgede eğitimdeki kaosu ancak akılcıca ve bilimsel yöntemler çözebilir. Bu illerde nitelikli konteynır bölge okulları sayısı derhal çoğaltılmalı, şehirlerin her köşesine ulaşacak şekilde paylaştırılmalıdır. Öğrenciler artık eski ikametgahlarında kalmadıklarından bu öğrenciler için hala okul ayrımı yapmayı sürdürmek mantıksızdır. Kurulacak konteynır bölge okulları TYT, AYT, 8.sınıf gibi sınıflara ayırarak, buraların yakınında bu sınıflardan hangi öğrenciler yaşıyorsa onları eğitime alarak sistemi oturmak gerekmektedir. Bu yapılırsa, gönüllü gelen öğretmenlerin 5 günlük görev sürelerinde 10 okul gezmelerine de gerek kalmayacak, dersler daha verimli geçecektir.

- Afet gibi vahim olaylarda hükümetler nasıl kaymakam ve valileri gereken illere geçici olarak görevlendiriyorsa, bu 11 ilde de neredeyse tüm yöneticilerin birer depremzede olduğu hesap edilerek civar illerden şube müdürleri ve müdür yardımcılarını gönüllülük esasıyla ve geçici görevlendirmeyle bu illere getirilmeli ve öğrenci ile öğretmenin muhatap bulamaması sorunu böylece çözümlenmelidir.
- Bölgede hem okullardaki hem öğrencilerdeki materyal eksikliği dikkatlice tespit edilip dağıtımı derhal planlanmalıdır.
- Bazı illerde depremzede öğretmenlerin idari izinlerinin bittiği duyurulmaktadır. Ancak bu öğretmenlerin şehirlerine döndüğünde nerede kalacağı, kalmak için buldukları yerler görevli oldukları okullara uzaksa ulaşımın nasıl sağlanacağı gibi maddi unsurlar hala soru işareti olarak durmaktadır. Bakanlık bu sorunlar için pratik ve somut çözümleri derhal üretmelidir.
- Eğitimin sürdürülmeye çalışıldığı çadırların hepsine elektrik sistemi getirilmeli, çadırlar su baskınlarına uğramayacak ve rüzgarda uçmayacak hale getirilmeli ve bu çadır eğitiminin ancak ve ancak geçici bir çözüm olması gerektiği unutulmamalıdır.
- Depremzede öğrencilerin eğitime dair tüm ihtiyaçları devlet tarafından derhal ve bedelsiz olarak karşılanmalıdır. Bu bölgelerde LGS'ye girecek öğrencilerin sınava MEB'in başarısızlığı ve basiretsizliği nedeniyle yeterince hazırlanamadığı gözetilmeli, kısa vadeli çözüm olarak kontenjanlar artırılmalı ve yatay geçiş avantajları sağlanmalıdır. Ancak asıl çözüm sınav odaklı değil süreç odaklı bir sistem geliştirilmesi, çocuklarımızın bilgi, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda sınavsız yönlendirilmeleridir. YKS'ye hazırlanan öğrenciler için de bazı teknik avantajlar yaratılmalı, özellikle bu iki gruptaki öğrencilere tablet/bilgisayar/internet gibi teknik destekler derhal sağlanmalıdır.

- Her önüne gelen gerici vakıfla protokol imzalayan MEB, bu kez bu alışkanlığını öğrencilerin ve eğitimin lehine kullanmalı, telekomünikasyon şirketleriyle okullara düzgün internet hizmeti verilmesi konusunda anlaşmalıdır.

- Depremın vurduğu illerde okul öncesi eğitim tam anlamıyla boşlanmıştır ve bu boşluktan vakıf maskesi takmış tarikatlar yararlanmaktadır. Bu mecbur bırakma politikası, bu afeti bile fırsata çevirme düşkünlüğü kabul edilmez. MEB, burada derhal okul öncesi eğitim konteynırları oluşturmalıdır.

EĞİTİM-İŞ DIYOR Kİ:

Bakanlığı süresince eğitime zarar veren birçok uygulaması nedeniyle defalarca istifasını istediğimiz Milli Eğitim Bakanı, ülkenin genelinde eğitim yaralı, 11 ilindeyse ağır yaralı durumdayken milletvekilliği derdindedir.

Kendisine çağırımız, giderayak da olsa bir kez olsun o koltuğun hakkını vermesi ve yukarıda saydığımız maddeleri hayata geçirerek depremin vurduğu illerde eğitimi iyileştirmesidir.

Bu tablo, “Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz” kesin hükmünde bulunan Anayasanın 42. Maddesine, Milli Eğitim Temel Kanunu’na ve sosyal devlet ilkesine aykırıdır; o yüzden bu rezil tablonun sürdürülmesi sadece ihmal değil, suçtur!

“Eğitimde feda edilecek fert yoktur” diyen Başöğretmenimizin kurduğu bu ülkede, 2023 yılında böyle bir rezil tabloya yol açmak ve bundan dolayı övgü beklemek skandaldır!

Eğitim-İş olarak bu illerimizdeki eğitim uygulamalarını özel olarak ve yakından takip ettiğimizin, her yanlış ve eksik uygulamada kamuoyunu bilgilendirme görevini ifa edeceğimizin, hesap soracağımızın altını çiziyoruz.

Depremzede öğrencilerin eğitime dair tüm ihtiyaçları devlet tarafından derhal ve bedelsiz olarak karşılanmalıdır

DEPREM

6 ŞUBAT KAHRAMANMARAŞ MERKEZLİ DEPREMDE
HAYATINI KAYBEDEN EĞİTİM ÇALIŞANLARININ ANISINA SAYGIYLA

DEĞİTİMİŞ

Eğitimİş

Ataç 2 Sokak 43/4 Kızılay-Ankara

iletisim@egitimis.org.tr

0 312 434 12 06